

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Hübnera a soudců JUDr. Ivy Březinové a Mgr. Jitky Stibralové ve věci

žalobce: **Ing. Tomáš Zůza**, IČO 64558843
sídlem Kodaňská 45, 101 00 Praha 10
správce konkursní podstaty VELTEX spol. s r.o., IČO 48039691
sídlem Moskevská 95/45, 101 00 Praha 10
zastoupený advokátkou JUDr. Hanou Kordovou Marvanovou
sídlem Újezd 409/19, 118 00 Praha 1

proti

žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO: 00025429
sídlem Vyšehradská 16, 120 00 Praha 2

o zaplacení 358 483 061 Kč s příslušenstvím

o odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 21. 12. 2018, č. j. 12 C 329/2015 - 573

takto:

Rozsudek soudu I. stupně se **ruší** a věc se mu vrací k dalšímu řízení.

Odůvodnění

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu, jíž se žalobce domáhal zaplacení částky 358 483 061 Kč s 8,05 % úrokem z prodlení ročně z uvedené částky od 12. 12. 2015 do zaplacení (výrok I/), a rozhodl, že žalobce je povinen zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 3 900 Kč, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku (výrok II/).
2. Soud I. stupně tak rozhodl o žalobě doručené soudu I. stupně dne 17. 12. 2015 na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, a to rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 11. 2008, č. j. 13 Cmo 239/2008 - 250, který byl zrušen rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 27. 1. 2011, č. j. 29 Cdo 1361/2009 - 324. Soud rovněž přiblížil vyjádření účastníků týkající se zejména otázky promlčení a uvedl důvody, podle kterých v projednávané věci není překážka věci rozsouzené ve vztahu k rozhodnutím vydaným ve věci vedené u soudu I. stupně pod sp. zn. 15 C 93/2009, ve které byla projednávaná žaloba žalobce na náhradu škody ve výši 317 195 060 Kč s přísl. způsobené nesprávným postupem soudního exekutora, a ve věci vedené u soudu I. stupně pod sp. zn. 14 C 145/2011, ve které byla řešena žaloba na náhradu škody způsobené při výkonu veřejné moci ve výši 34 628 646 Kč odpovídající ušlému nájemnému z předmětných nemovitostí, které žalobce nemohl v důsledku nezákonného rozhodnutí Vrchního soudu v Praze č. j. 13 Cmo 239/2008 - 250 pobírat v období od 1. 1. 2009 do 28. 2. 2011.
3. Po skutkové stránce soud I. stupně zjistil, že dne 20. 9. 2005 vydal soudní exekutor JUDr. Juraj Podkonický usnesení č. j. 067 Ex-957/2004 - 431, kterým byl společností ESOLUS s.r.o., IČO: 27126927 (dále jen „spol. Esolus“), udělen příklep na vydražené nemovitosti (areál

Shodu s prvopisem potvrzuje Barbora Nevolová

Hloubětín) ve vlastnictví spol. VELTEX spol. s r.o., IČO 48039691 (dále jen „spol. Veltex“). Dne 29. 11. 2005 vydal Městský soud v Praze usnesení č. j. 79 K 21/2005 - 127, kterým byl na majetek spol. Veltex prohlášen konkurs a správcem konkursní podstaty byl jmenován nynější žalobce, který předmětné nemovitosti zapsal do konkursní podstaty spol. Veltex a uložil spol. Veltex lhůtu k podání žaloby na vyloučení předmětných nemovitostí z konkursní podstaty, jejichž hodnotu ocenil znalec Ing. Jan Doležal v posudku ze dne 2. 2. 2009 na částku 317 195 060 Kč. Pravomocným rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 11. 2008, č. j. 13 Cmo 239/2008 - 250 (ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2008, č. j. 58 Cm 146/2005 - 212) bylo vylučovací žalobě podle § 19 zák. č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZKV“) podané spol. Esolus vyhověno, a došlo tak k vyloučení předmětných nemovitostí (tj. areálu Hloubětín) z konkursní podstaty spol. Veltex. V návaznosti na to spol. Esolus kupní smlouvou ze dne 12. 2. 2009 prodala předmětné nemovitosti spol. Hloubětín 61 s.r.o., IČO: 28529898 (dále jen „spol. Hloubětín 61“) za kupní cenu 75 000 000 Kč. Následně však došlo ke zrušení rozsudku Vrchního soudu v Praze č. j. 13 Cmo 239/2008 - 250, a to rozhodnutím Nejvyššího soudu ze dne 27. 1. 2011, č. j. 29 Cdo 1361/2009 - 324 (které bylo žalobci doručeno dne 18. 2. 2011) a věc byla vrácena zpět. Nicméně s ohledem na to, že původní žalobce spol. Esolus již nebyl vlastníkem předmětných nemovitostí, nebylo možné věcně rozhodnout o tom, zda byly zapsány do konkursní podstaty po právu či nikoli, a vylučovací žaloba spol. Esolus tak byla (z důvodu absence aktivní legitimace) zamítnuta. Následně nový nabyvatel (tj. spol. Hloubětín 61) podal proti žalobci novou vylučovací žalobu, s níž byl úspěšný, neboť soudy v rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 2. 2. 2012, č. j. 58 Cm 11/2011 - 127 a Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 6. 2012, č. j. 10 Cmo 30/2012 - 180 (právní moc dne 17. 7. 2012), Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2014, č. j. 29 Cdo 3633/2012 - 265 a Ústavního soudu ze dne 3. 2. 2015, sp. zn. II. ÚS 3348/14, dovodily, že došlo k nabytí předmětných nemovitostí v dobré víře na základě pravomocného rozsudku Vrchního soudu č. j. 13 Cmo 239/2008 - 250 (bez ohledu na to, že byl následně zrušen), a tyto soudy tudíž poskytly ochranu vlastnictví novému vlastníkovvi. V návaznosti na posledně jmenované řízení o žalobě spol. Hloubětín 61 tedy již byly předmětné nemovitosti definitivně vyloučeny z konkursní podstaty spol. Veltex. (Odvolací soud zde poznamenává, že v tomto směru odůvodnění napadeného rozsudku soudu I. stupně postrádá tzv. *celkový závěr o skutkovém stavu* neboli *skutkovou právní větu* ve smyslu § 157 odst. 2 zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „o. s. ř.“ („*jaký učinil závěr o skutkovém stavu*“), k čemuž odvolací soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 12. 2010, sp. zn. 30 Cdo 4111/2009.)

4. Po právní stránce soud I. stupně odkázal na § 1, § 2, § 5 písm. a/, § 7, a na § 8 zák. č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OdpŠk“). Soud I. stupně uvedl, že zrušený rozsudek Vrchního soudu v Praze č. j. 13 Cmo 239/2008 - 250 je „*odpovědnostním titulem*“ a že tvrzená škoda na straně žalobce je představována vyloučením předmětných nemovitostí v důsledku tohoto rozhodnutí, které umožnilo jejich vyloučení z konkursní podstaty a jejich převod na třetí osobu spol. Hloubětín 61, která se pak úspěšně domohla jejich definitivních vyloučení z konkursní podstaty, čímž došlo k jejímu snížení. Ustanovení § 32 OdpŠk upravující délku promlčecí lhůty je podle soudu I. stupně třeba aplikovat v souladu s judikaturou Nejvyššího soudu, zejména usnesením Nejvyššího soudu ze dne 12. 4. 2017, sp. zn. 31 Cdo 4835/2014, publikovaným pod č. 99/2018 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „Rc 99/2018“), podle kterého vznikla-li škoda až po doručení (oznámení) nezákonného rozhodnutí, začíná běžet promlčecí doba až od okamžiku vzniku škody.

5. Soud I. stupně se velmi podrobně zabýval důvodností žalovanou vznesené námitky promlčení. Podle soudu I. stupně přitom byla sporná otázka, zda rozhodný okamžik pro počátek běhu promlčecí lhůty je den 18. 2. 2011, kdy bylo žalobci doručeno usnesení Nejvyššího soudu č. j. 29 Cdo 1361/2009 - 324, kterým byl zrušen rozsudek Vrchního soudu v Praze č. j. 13 Cmo 239/2008 - 250, nebo zda tento okamžik nastal 17. 7. 2012, kdy nabyl právní moci rozsudek Vrchního soudu v Praze č. j. 10 Cmo 30/2012 - 180, kterým byl potvrzen vyhovující rozsudek o vylučovací žalobě spol. Hloubětín 61 a jímž bylo postaveno najisto, že došlo k definitivnímu vyloučení předmětných nemovitostí z konkursní podstaty. V prvním případě by totiž byl nárok žalobce promlčen. Soud I. stupně přisvědčil tomuto závěru, neboť ke druhému vyloučení majetku z konkursní podstaty došlo k rozsudku Vrchního soudu v Praze č. j. 10 Cmo 30/2012 - 180, který nebyl zrušen, a nejedná se tak o nezákonné rozhodnutí a „není dán odpovědnostní titul na straně státu.“ Naproti tomu v příčinné souvislosti s nezákonným rozhodnutím Vrchního soudu v Praze č. j. 13 Cmo 239/2008 - 250 došlo k prvnímu vyloučení předmětných pozemků, které umožnilo jejich převod na třetí osobu. Podle soudu I. stupně tedy není dána bezprostřední příčinná souvislost mezi posledně uvedeným nezákonným rozhodnutím a definitivním druhým vyloučením předmětných nemovitostí z konkursní podstaty, ke kterému došlo ve zcela odlišném řízení, než ve kterém bylo vydáno nezákonné rozhodnutí. Podle soudu I. stupně proto počátek běhu promlčecí lhůty nelze odvíjet „v návaznosti na „druhé“ vyloučení předmětných nemovitostí z konkursní podstaty,“ byť měl o tom soud I. stupně pochybnosti a byť jde o situaci velmi specifickou a hraniční. Ze stejného důvodu nelze počátek běhu promlčecí lhůty odvíjet od dalších rozhodnutí Nejvyššího a Ústavního soudu ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 58 Cm 11/2011. Soud I. stupně neuznal ani důvodnost žalobcovy námitky nemravnosti námitky promlčení, neboť nešlo o okolnosti natolik výjimečné intenzity.
6. Vedle této námitky se soud I. stupně rovněž zabýval problematikou zásady odpovědnosti státu jako posledního dlužníka, s odkazem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 1. 2009, sp. zn. 25 Cdo 720/2007, a uvedl, že pokud žalobce věděl o nemajetnosti spol. Esolus jako tzv. primárního dlužníka, nic mu nebránilo, aby ihned po zamítnutí žaloby vedené u soudu I. stupně pod sp. zn. 14 C 145/2011 podal novou žalobu s nároky, jichž se domáhá v nadepsaném řízení, a aby prokazoval, že by bylo neúčelné se po této společnosti nároků domáhat. Soud I. stupně také neviděl důvod pro vyčkávání dalších dvou let s uplatněním nynějšího nároku. Podle soudu I. stupně žalobci rovněž nic nebránilo v podání žaloby poté, co mu bylo doručeno rozhodnutí o zrušení nezákonného rozhodnutí, ani např. hned poté, co soud I. stupně v řízení ve věci vedené pod sp. zn. 15 C 93/2009 zamítl návrh žalobce na změnu žaloby „v odpovědnostním titulu, a to z tvrzeného nesprávného úředního postupu exekutora na nezákonné rozhodnutí Vrchního soudu ze dne 5. 11. 2008,“ přičemž ani poté nemusel žalobce vyčkávat další dva roky s podáním nynější žaloby. Zbýlými okolnostmi, např. výší škody, se soud I. stupně podle vlastních slov z důvodu hospodárnosti řízení nezabýval, ani neprováděl další důkazy. Odůvodnil také výrok o náhradě nákladů řízení.
7. Proti tomuto rozsudku podal žalobce včasné a přípustné odvolání, ve kterém uvedl, že exekuční prodej předmětných nemovitostí provázela pochybení a spol. Esolus nikdy řádně nenabyla vlastnické právo k uvedeným nemovitostem. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší soud před zrušením nezákonného rozsudku Vrchního soudu v Praze nevyhověl žalobcově žádosti na odklad jeho vykonatelnosti, došlo ke vzniku škody v důsledku nabytí nemovitostí spol. Hloubětín 61. Podle žalobce došlo ke škodě dne 17. 7. 2012, kdy byl žalobci doručen rozsudek Vrchního soudu v Praze č. j. 10 Cmo 30/2012 - 180 o vyloučení předmětných nemovitostí z konkursní podstaty; k tomuto okamžiku se zmenšil majetek úpadce a vznikla mu škoda. Právě tímto dnem pak podle žalobce vznikla úpadci škoda v přímé příčinné souvislosti s vydáním nezákonného rozhodnutí Vrchního soudu v Praze č. j. 13 Cmo 239/2008 - 250. Žalobce se podle svých slov domáhal všemi prostředky nápravy pochybení exekutora a soudů

v řízení o vylučovací žalobě spol. Esolus a vyvedení majetku z konkursní podstaty. Připomněl, že se náhrady škody domáhal u soudu I. stupně nejprve v řízení vedeném u pod sp. zn. 15 C 93/2009, a to z titulu nesprávného úředního postupu exekutora. Po zrušení nezákonného rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 11. 2008 navrhl žalobce změnu žaloby, co se týče odpovědnostního titulu právě na nezákonné rozhodnutí Vrchního soudu v Praze, přičemž tento návrh byl zamítnut. Poté se proto žalobce obrátil na soud I. stupně se žalobou vedenou pod sp. zn. 14 C 145/2011, kde se domáhal náhrady škody z titulu nezákonného rozhodnutí, avšak tato žaloba byla rozsudkem zamítnuta dne 27. 9. 2012 pro předčasnost, neboť stále probíhala řízení o vyloučení předmětných nemovitostí. Tento rozsudek potvrdil Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 25. 4. 2013, č. j. 15 Co 73/2013 - 82, s tím, že se ztotožnil s předčasností žaloby, nicméně konstatoval, že předčasnost shledává ve faktu, že se žalobce nedomáhal náhrady škody nejprve po spol. Esolus. Žalobci tedy bylo podle jeho slov závazným rozsudkem orgánu veřejné moci ke dni 25. 4. 2013 sděleno, že podaná žaloba je předčasná, přičemž z tohoto lze podle žalobce vyvodit, že se nemůže nárok promlčovat. Žalobce poté připomněl výsledek dovolacího řízení ve věci 58 Cm 11/2011 a usnesení Ústavního soudu ze dne 3. 2. 2015, sp. zn. II. ÚS 3348/14, ze kterého podle žalobce vyplývá, že ani spol. Esolus, která je nadto nemajetná, ani spol. Hloubětín 61 nemohou majetkově odpovídat za pochybení státu a jakákoliv žaloba proti těmto subjektům by byla zjevně bezúspěšným uplatňováním práva. Po neúspěšném uplatnění těchto prostředků uplatnil žalobce svůj nárok u žalované dne 11. 6. 2015 a následně dne 17. 12. 2015 u soudu nynější žalobou.

8. Žalobce dále nesouhlasil s tím, že by jeho nárok byl promlčen, přičemž odkázal na závěry rozhodnutí Rc 99/2018 a rozsudků Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2014/2013, sp. zn. 25 Cdo 1029/2008 a sp. zn. 33 Odo 477/2001, ze kterých podle žalobce plyne, že promlčecí lhůta nemůže běžet dříve, než vůbec vznikne škoda. Podle žalobce je tedy mylný názor, že škoda žalobci vznikla již doručením usnesení Nejvyššího soudu č. j. 29 Cdo 1361/2009 - 324, jelikož k tomuto dni sice „vznikl odpovědnostní titul státu v podobě nezákonného rozhodnutí“, nikoli však škoda jako jedna z podmínek běhu promlčecí lhůty, neboť zrušením nezákonného rozhodnutí Vrchního soudu v Praze č. j. 13 Cmo 239/2008 - 250 bylo odstraněno rozhodnutí o vyloučení předmětných nemovitostí z konkursní podstaty a tyto v ní byly stále řádně zapsány. K tomuto vyloučení došlo až pravomocným rozsudkem Vrchního soudu v Praze č. j. 10 Cmo 30/2012 - 180. Podle žalobce je tedy zřejmé, že utrpěná škoda má původ ve zrušeném rozhodnutí Vrchního soudu v Praze č. j. 13 Cmo 239/2008 - 250, jelikož nebýt tohoto rozhodnutí, nedošlo by k prodeji předmětných nemovitostí ve prospěch spol. Hloubětín 61 jednající v dobré víře, ani k jejich následnému vyloučení z konkursní podstaty. Usnesením Nejvyššího soudu č. j. 29 Cdo 1361/2009 navíc nedošlo ke vzniku škody, ale naopak k vrácení nemovitostí do konkursní podstaty, a žaloba na náhradu škody by byla z tohoto důvodu pro předčasnost zamítnuta, jak se ostatně stalo v řízení vedeném u soudu I. stupně pod sp. zn. 14 C 145/2011. Žalobce také připomněl, že žalobu podal po vyčerpání všech prostředků k odvrácení škody, jak mu mj. ukládalo ustanovení § 8 odst. 3 OdpŠk; posledním takovým prostředkem přitom byla ústavní stížnost, která byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 3348/14. Žalobce také shrnul důvody, proč se domnívá, že v případě promlčení jeho nároku je vznesení námitky promlčení nemravné, neboť dbal svých práv a činil všechny kroky ke zjednání nápravy škody. Navrhl proto, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.
9. Odvolací soud přezkoumal napadené usnesení soudu I. stupně, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 212, § 212a odst. 1, 5 a 6, § 214 odst. 2 písm. d/ o. s. ř.), a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.

10. Vzhledem k obsahu odvolacích námitek nevidí odvolací soud důvod zpochybňovat skutková zjištění přijatá soudem I. stupně. K dalším zjištěním viz bod 22 níže odůvodnění tohoto usnesení.
11. Podle § 5 OdpŠk stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena a) rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, b) nesprávným úředním postupem.
12. Podle § 7 odst. 1 OdpŠk právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.
13. Podle § 8 OdpŠk nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán (odst. 1). Byla-li škoda způsobena nezákonným rozhodnutím vykonatelným bez ohledu na právní moc, lze nárok uplatnit i tehdy, pokud rozhodnutí bylo zrušeno nebo změněno na základě řádného opravného prostředku (odst. 2). Nejde-li o případy zvláštního zřetele hodné, lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím přiznat pouze tehdy, pokud poškozený využil v zákonem stanovených lhůtách všech procesních prostředků, které zákon poškozenému k ochraně jeho práva poskytuje; takovým prostředkem se rozumí řádný opravný prostředek, mimořádný opravný prostředek, vyjma návrhu na obnovu řízení, a jiný procesní prostředek k ochraně práva, s jehož uplatněním je spojeno zahájení soudního, správního nebo jiného právního řízení, nebo návrh na zastavení exekuce (odst. 3).
14. Podle § 32 odst. 1 OdpŠk nárok na náhradu škody podle tohoto zákona se promlčí za tři roky ode dne, kdy se poškozený dozvěděl o škodě a o tom, kdo za ni odpovídá. Je-li podmínkou pro uplatnění práva na náhradu škody zrušení rozhodnutí, běží promlčecí doba ode dne doručení (oznámení) zrušovacího rozhodnutí.
15. Podle § 35 odst. 1 OdpŠk promlčecí doba neběží ode dne uplatnění nároku na náhradu škody do skončení předběžného projednání, nejdéle však po dobu 6 měsíců.
16. Odvolací soud v obecné rovině souhlasí, že soud nemusí zkoumat další podmínky důvodnosti žaloby, pokud dovodí, že nárok byl žalobou uplatněn po uplynutí promlčecí lhůty, a pokud žalovaný z tohoto důvodu v řízení již vznesl námitku promlčení (vedle judikatury uvedené samotným soudem I. stupně viz také stanovisko bývalého Nejvyššího soudu ČSSR k zajištění jednotného výkladu zákona ze dne 26. 4. 1983, Sc 2/83, publikované pod č. 29/1983 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek; obecně viz také rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 7. 2005, sp. zn. 22 Cdo 280/98, nebo rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 4. 1998, sp. zn. 16 Co 95/98, 16 Co 96/98, publikovaný pod č. 62/2000 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Podle odvolacího soudu však tento případ nenastal.
17. Podstatou argumentace soudu I. stupně je jednak závěr, že rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 6. 2012, č. j. 10 Cmo 30/2012 - 180, kterým byl pravomocně potvrzen rozsudek o vyloučení předmětného majetku z konkursní podstaty, nebyl zrušen, a tudíž zde nemůže být dána odpovědnost státu. Soud I. stupně dále pokračuje, že posledně uvedené rozhodnutí není v příčinné souvislosti s nezákonným rozhodnutím Vrchního soudu v Praze č. j. 13 Cmo 239/2008 - 250 a že žalobce mohl žalobu uplatnit také dříve, tj. nemusel vyčkávat další dva roky s podáním nynější žaloby.

18. Odvolací soud má za to, že posledně uvedenou argumentací soud I. stupně *de facto* nepřipustně zkracuje žalobci běh promlčecí lhůty v rozporu s obecnou právní zásadou, podle které *nikomu nelze vyčítat uplatnění jeho práva* (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2000, sp. zn. 21 Cdo 992/99). Byla-li totiž žalobci poskytnuta promlčecí lhůta v určité délce, nelze žalobci vyčítat, že případně plně využil celou délku jejího trvání a že předmětný nárok uplatnil před jejím uplynutím, třebaže až na jejím případném konci a třebaže tak mohl učinit i dřív (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 7. 2004, sp. zn. 32 Odo 1122/2003).
19. V otázce počátku běhu promlčecí lhůty se pak odvolací soud ztotožňuje s judikaturou Nejvyššího soudu, na kterou odkazuje v odvolání žalobce, podle které vznikla-li škoda až po doručení nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 32 OdpŠk, začíná běžet promlčecí doba až od okamžiku následného vzniku škody, nikoli již ode dne zrušení nezákonného rozhodnutí (zejména viz rozh. Rc 99/2018). Podle odvolacího soudu se tato judikatura plně uplatní i v projednávaném případě, neboť i zde škoda nemohla vzniknout již samotným zrušením nezákonného rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 11. 2008, č. j. 13 Cmo 239/2008 - 250, z důvodu, že v té době žalobce předmětné nemovitosti ještě definitivně nepozbyl a nemohla mu tedy vzniknout újma na majetku vyjádřitelná v penězích. Podle odvolacího soudu se žalobce z rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 1361/2009, kterým bylo zrušeno rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 11. 2008, č. j. 13 Cmo 239/2008 - 250, ani z navazujícího rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 12. 11. 2011, č. j. 13 Cmo 239/2008 - 368, kterým byla žaloba spol. Esolus na vyloučení předmětných nemovitostí z konkursní podstaty žalobce zamítnuta pro nedostatek aktivní legitimace, ještě ani nemohl dozvědět, zda spol. Hloubětín 61 jako nabyvatel předmětných nemovitostí jednající v dobré víře také uspěje v dalším řízení o vyloučení předmětných nemovitostí z konkursní podstaty. Podle názoru odvolacího soudu tato škoda tedy mohla žalobci nejdříve vzniknout (aniž by se odvolací soud vyjadřoval, zda se tak skutečně stalo) až v rámci tohoto posledně uvedeného řízení vedeného u Městského soudu pod sp. zn. 58 Cm 11/2011 k žalobě podle § 19 ZKV podané spol. Hloubětín 61 (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 7. 2. 2012, sp. zn. 28 Cdo 120/2012 nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 1. 2010, sp. zn. 29 Cdo 396/2008; obecně viz také rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 2. 2003, sp. zn. 25 Cdo 986/2001, 25 Cdo 987/2001, publikovaný pod č. 14/2005 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek).
20. Podle odvolacího soudu přitom ve vztahu ke konečným rozhodnutím v uvedené věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 58 Cm 11/2011, neplatí jinak obecně platný závěr, že stát neodpovídá za škodu způsobenou rozhodnutím soudu, které nebylo zrušeno (viz § 8 odst. 1 OdpŠk). Vzhledem ke specifickému mechanismu možného vzniku škody by totiž bylo absurdní uznat, že pravomocná rozhodnutí v uvedeném řízení byla jednak jedním z nutných předpokladů pro vznik škody, a zároveň okolností vylučující odpovědnost za ni. Účelem pravidla vyjádřeného v § 8 odst. 1 OdpŠk je vázanost soudu pravomocným rozhodnutím a zákaz samostatného hodnocení, zda předmětné nezrušené či nezměněné rozhodnutí bylo skutečně nezákonné (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. 2. 2006, sp. zn. 25 Cdo 2162/2005, a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 11. 2012, sp. zn. 28 Cdo 1143/2012). Znamená to, že soud v nynějším řízení nemůže přezkoumávat zákonnost rušícího usnesení Nejvyššího soudu č. j. 29 Cdo 1361/2009 - 324, ani nezrušených rozhodnutí vydaných v řízeních vedených u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 58 Cm 11/2011, pokud jimi bylo pravomocně rozhodnuto o vyloučení předmětného majetku z konkursní podstaty žalobce. To však neznamená, že tato rozhodnutí nemohou ve spojení s předchozím a posléze zrušeným rozsudkem Vrchního soudu v Praze č. j. 13 Cmo 239/2008 - 250 potvrzovat vznik škody vzniklé v důsledku posledně uvedeného nezákonného rozhodnutí. Formální stránka, tj. že nebyla zrušena soudní rozhodnutí v řízení vedeném u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 58 Cm 11/2011, která ochránila „nesprávně“

založenou dobrou víru nezákonným rozhodnutím, tedy podle odvolacího soudu v konkrétním případě není rozhodující (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 7. 2009, sp. zn. II. ÚS 1774/08, publikovaný pod č. 155/2009 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu), neboť tato rozhodnutí již byla, vzhledem k ustanovení § 243d odst. 2, nyní § 243g odst. 2 o. s. ř., nutným důsledkem předchozího nezákonného rozhodnutí Vrchního soudu v Praze č. j. 13 Cmo 239/2008 - 250. Rozhodnutí vydaná v řízení vedeném u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 58 Cm 11/2011 tedy byla v přímé příčinné souvislosti s nezákonným rozhodnutím Vrchního soudu v Praze č. j. 13 Cmo 239/2008 - 250 (k tomu viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 4. 2014, sp. zn. 30 Cdo 190/2013, obecně viz také rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 2. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1930/2014, publikované pod č. 82/2015 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

21. K samotné otázce počátku běhu promlčecí lhůty k uplatnění předmětného nároku je pak podle odvolacího soudu nutné určit, které z meritorních rozhodnutí vydaných v rámci řízení vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 58 Cm 11/2011 možný vznik škody mohlo způsobit, resp. postavit najisto. Tímto rozhodnutím podle odvolacího soudu může být rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 6. 2012, č. j. 10 Cmo 30/2012 - 180, kterým byl pravomocně potvrzen předchozí rozsudek Městského soudu v Praze o vyloučení předmětného majetku z konkursní podstaty k žalobě podle § 19 ZKV podané společností Hloubětín 61.
22. V takovém případě podle odvolacího soudu nelze mít nárok žalobce za promlčený. Ze spisu vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 58 Cm 11/2011 se podává, že předmětný rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 6. 2012, č. j. 10 Cmo 30/2012 - 180, byl tehdejšímu zástupci nynějšího žalobce JUDr. Lambertu Halířovi doručen dne 17. 7. 2012, jak potvrzuje originál doručenký podepsaný tímto zástupcem; tento den je na originálu uvedeného rozsudku rovněž vyznačen jako den nabytí právní moci jak tohoto rozhodnutí Vrchního soudu v Praze, tak jím potvrzovaného rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 58 Cm 11/2011 - 127. Žalovaná sama dále potvrzuje, že podání s předběžným uplatněním nynějšího nároku ve smyslu § 14 OdpŠk obdržela dne 11. 6. 2015 (viz č. l. 35 spisu). Žaloba byla u soudu I. stupně podána dne 17. 12. 2015. Vzhledem k pravidlu vyjádřenému v § 35 odst. 1 OdpŠk, podle kterého se promlčecí lhůta staví po dobu předběžného projednání nároku u žalované, nejdéle po dobu šesti měsíců (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 2. 2012, sp. zn. 30 Cdo 1508/2011), tedy vyplývá, že žaloba byla u soudu I. stupně podána před uplynutím promlčecí lhůty uvedené v § 32 OdpŠk.
23. Podle odvolacího soudu by šlo hypoteticky uvažovat o počátku běhu promlčecí lhůty až ode dne doručení usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2014, č. j. 29 Cdo 3633/2012 - 265, kterým bylo odmítnuto dovolání žalobce proti rozsudku Vrchního soudu č. j. 10 Cmo 30/2012 - 180, a to na základě ať již přímého nebo analogického uplatnění pravidla vyjádřeného v § 8 odst. 3 OdpŠk, které podmiňuje odpovědnost státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím vyčerpáním řádných i mimořádných opravných prostředků (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2014, sp. zn. 28 Cdo 1854/2012; viz také bod 18 výše odůvodnění tohoto usnesení). Vzhledem však k zachování promlčecí lhůty s počátkem určeným od doručení rozsudku Vrchního soudu č. j. 10 Cmo 30/2012 - 180 se odvolací soud touto otázkou dále nezabýval. Ze stejného důvodu ani nebylo potřebné se zabývat otázkou, zda žalovaná vznesla námitku promlčení v souladu s dobrými mravy.
24. Odvolací soud se tedy přiklonil k tomu, že škoda mohla vzniknout (aniž by tím odvolací soud potvrzoval, že také skutečně vznikla) teprve spolu s doručením a právní mocí rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 6. 2012, č. j. 10 Cmo 30/2012 - 180 ve spojení s potvrzeným rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 2. 2. 2012,

Shodu s prvopisem potvrzuje Barbora Nevolová

č. j. 58 Cm 11/2011 - 127. Teprve od tohoto data mohla začít běžet tříletá promlčecí lhůta ve smyslu § 32 odst. 1 OdpŠk (viz body 19 a 21 výše odůvodnění tohoto usnesení), se započtením lhůty ve smyslu § 35 odst. 1 OdpŠk (viz bod 22 výše odůvodnění tohoto usnesení). Jestliže byla žaloba podána dne 17. 12. 2015, došlo k uplatnění nároku u soudu před uplynutím této lhůty.

25. Z napadeného rozsudku soudu I. stupně se nepodávají jiné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by žaloba byla podána po uplynutí promlčecí lhůty. Vzhledem pak k tomu, že se soud I. stupně dostatečně nezabýval dalšími předpoklady důvodnosti nároku (k otázce subsidiarity odpovědnosti státu se soud vyjadřoval spíše z hlediska řešení otázky promlčení, a faktickou nemajetností a nevymahatelností pohledávky vůči primárnímu dlužníku společnosti ESOLUS se soud I. stupně nezabýval), jejichž přezkum by překročil rámec dokazování vyhrazeného odvolacímu soudu ve smyslu § 213 a 213a o. s. ř., odvolacímu soudu nezbylo, než postupem podle § 219a odst. 1 písm. a/, b/, odst. 2 o. s. ř. rozhodnout tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.
26. V dalším průběhu řízení vyjde soud I. stupně ze závazného právního názoru odvolacího soudu, že uplatněný nárok není promlčen, ledaže pro to zjistí jiné skutkové důvody, než jaké jej k tomu vedly v napadeném rozsudku (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 8. 2015, sp. zn. 28 Cdo 679/2015). K tomu odvolací soud dodává, že v tomto usnesení nekomentoval ani nepotvrzoval splnění předpokladů vlastní důvodnosti nároku, a to ani co do otázky vzniku a případné výše škody, event. spoluúčasti žalobce na jejím vzniku apod.
27. O náhradě nákladů tohoto odvolacího řízení rozhodne soud I. stupně v rozhodnutí, jímž bude řízení skončeno (§ 224 odst. 3 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné.

Praha 2. července 2019

JUDr. Petr Hübner v.r.
předseda senátu